

ELŐFIZETÉS:
Égész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagilag
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Állami tisztviselők nyugdíja.

Írta: Gál Lajos.
(A „Pesti Napló” 1900. évi pályázatán díjazott nyert pályamű.)
V.

Allami tisztviselők kedvezményei és terhei.

Ha az állam azon fontos szolgálatokat méltóan honorálná, a melyeket neki az államtisztviselői kar teljesít, ugy minden állami hivatalnoknak gond nélkülű kényelmes élete volna, a melyet nem kellene a nagyon is kiszabott ugynevezett „törzsfizetés” filléreire mérnie.

A méltó honoráláshoz számítjuk a törzsfizetésen kívüli kedvezményeket, melyek némi tisztességes mellékjövédelmet biztosítva, ellensúlyozzák a hivatalnok szegényes javadalmazását.

Ilyen kedvezményekről gondoskodva is van némileg, de azok sokkal csekélyebbek, semhogy a tisztviselői kar nélkülözését enyhíthetnék.

A magyar állami tisztviselők kedvezményei s illetve a törzsfizetésen kívüli mellékjövédelmek a következők:

1. A fizetésnek megfelelő lakbér.
2. Utazásnál féláru menetjegy s áruszállításnál kedvezmény.
3. Vámentesség.
4. Beteg tisztviselők fürdőben élvezett kedvezménye.
5. Fizetési előleg.
6. Segély.
7. Jutalom.
8. Kiküldetések.
9. Apróbb kedvezmények, pl. némelyik színházban, kiállítások alkalmával stb.

A mi a lakbért illeti, ezt az 1893. évi IV. tcikk 3. §-a minden egyes fizetési fokozatra egyenlő összegben, de a székhelyek szerint négy osztályban állapítja meg.

Első osztályba tartoznak a főváros, Fiume és a magyar korona országain kívül eső helyek (pl. Bosznia). A második, harmadik és negyedik lakbérosztályba az 1879. évi XXXVI. t. c. értelmében rendezett I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. és X. katonai lakbér osztályzatba eső helyek soroztatnak.

Igy tehát, ha pl. egy 600 frtos tisztviselő Budapesten lakik, kap 300 frt lakbért, ha pedig a VII—X. katonai lakbér osztályzatba sorozott városban lakik, van 150 frt, az I—III. katonai lakbér osztályzatban van 210 frt lakbére.

Megtörténik azonban sokszor, hogy a hol

210 frt az évi lakbér, ott sokkal olcsóbb a lakás, mint a hol 150 frt s míg amott megtakaríthat a szegény tisztviselő a lakbéréből, emitt ráfizethet fizetéséből.

Különösen nagy lakásdíjazások vannak alföldi kisebb helyeken, a hol bérházakat nem igen épít a paraszt ember, megelégszik a maga hajlékával, másra nincs gondja. Ilyen helyen — noha az a legutolsó lakbérosztályba tartozik — rendesen méregdrágák a lakások, sokszor alig kapni. De hát a megszorult tisztviselő nem is mer panaszt tenni, hiszen törvény szabályozza a lakbért.

Nyilvánvaló, hogy az 1893. évi IV. tcikknek a lakbérre vonatkozó szakaszai is módosításra szorulnak. A lakbért illetőleg ne a katonai lakbérosztály legyen az irányadó, hanem a speciális helyi viszonyok veendő figyelembe, hogy a tisztviselő legalább ne fizessen rá a lakbérre.

Állami tisztviselők utazásnál féláru menetjegyvel élve. Mivel azonban a tisztviselő — különösen a kisebb állásúak — oly szegények, hogy utazásra vajmi ritkán jut költségük, ha már van is egy kis szabadságuk, ezt a kedvezményt nem igen veszik igénybe. Ez a mérsékelt jegy kérése is belekerül 2 frtjukba s ha családjukkal akarnak utazni, minden egyes alkalommal 50 kros bélyegű kérvényt kell benyújtaniok.

Mégis, ha úgy mint vasuti tisztviselők, egészen díjtalanul utazhatnának s szállíthatnák költségmentesen alkalmával butoraikat, inkább könnyítve lenne sorsuk, de így bizony nem sokat ér ez a kedvezmény sem.

Keveset hoz a konyhára az 1890. évi I. t. c. 99. §-ának 5-ik pontja alapján engedélyezett vámentesség is.

A beteg tisztviselők gyógyfürdőben a fürdő-tulajdonosok humanizmusából élveznék kedvezményt, ha azt kérik. Szánandó kedvezmény! Alalmizna jellege nyilvánvaló! De mit tegyen a földhöz ragadt hivatalnok? a kinek nincs pénze, mert fizetéséből nem telik fürdőre menni s mégis kénytelen vele, mivel egészsége helyreállítása szorítja rá? Nem volna méltányosabb az államtól, ha beteg tisztviselőiről más módon gondoskodnék, minthogy alalmizna kérésre utalja őket?

Még talán a leghumanusabb és legalkalmasabb segély a fizetési előleg kedvezménye (l. 1878. évi április 24-én megjelent 1878. sz. pénzügyminiszteri rendelet 1. pontját), mely szerint az önbizójukon kívül megszorult állami tisztviselők 1—3 havi fizetésüket havi részletekben leendő kamat nélküli visszafizetés felvétele mellett előlegül

kapják. De ez is olyan segítség, a melyet, ha egy 6—700 forintos hivatalnok igénybe vesz, megkoplalja; vagyis olyan, mintha a vacsoráját már délben enné meg.

A segélyt is megkapja a megszorult tisztviselő, ha könyörög és főnöke „jó embere”, valamint jutalomban is csak akkor részesül, ha feljebbvalójának kegyében áll. Mert vannak hivatalfőnökök, a kik a leghanyagabb tisztviselőt terjesztik fel jutalmazás végett, mivel szeretik annak hízélgését s mellőzik a legszorgalmasabbat, mert az csak dolgozik, de nem hízélg. Ilyen eset nem egyszer történik, mert, különösen a pénzügyigazgatókat illetőleg, nem elég szigorú az ellenőrzés.

A kiküldetés (kirendelés, berendelés) szintén mellékjövédelem. De e tekintetben is a protekció játsza a főszerepet. A főnökök nem elég lelkiismeretesek. Nem osztják meg arányosan ezt a jövédelmet a tisztviselők között. Nagyobb ellenőrzés és a kiküldetési naplók szigorubb revidiálása égető szükség volna.

A többi apró kedvezmények számba sem jöhetnek.

Ezek volnának az állami tisztviselők ugynevezett mellékjövédelmek. Amint láthatjuk, ezek sem sokat lendítenek szegénységükön.

A kedvezményekkel szemben érdekes azokat a terheket is szemügyre venni, a melyeket az államtisztviselő fizetéséből fedezni köteles. Modellül szolgáljon egy 600 frtos tisztviselő.

Az államtisztviselő az 1875. évi XXIX. t. c. V. fejezete értelmében tartozik először fizetni IV. oszt. kereseti adót. Fizet tehát a 600 frtja után egy évre 7 frtot.

Mint állami hivatalnok, a ki nemcsak nadrágban jár, hanem képzettségénél fogva tényleg intelligens ember is, természetes, hogy a székhelyén levő kaszinónak tagjává lesz, erre kell minimális számítás mellett évi 5 frt.

Miután családja van (a szegény ember hamar megnősül) a feleségének legalább egy napi lapot megrendel, évi 14 frt.

Egyházának terheire is hozzájárul, minimum évi 8 frttal.

Szakkönyveket rendelnie kell okvetlen, mert a hivatalban olvasni nincs idő, annak különben is hiányos a könyvtára s azt a főnök veszi igénybe. Otthon olvasgat; könyvekre kell tehát egy évre 25 frt.

A fizetését sem adják ki ingyen, noha az államnak oda adja érte egész életét, hanem csak

A „BÁCSKA” tárcája.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: Szöllösi Jenő.

(Folytatás)

(22.)

Huszonegyedik fejezet.

Sivers Pálról már tudunk annyit, hogy megmenekült. Az átszenvedett felelem, izgalom és megerőltetéstől teljesen kimerült fiatal embert egy Lipót nevű belga hajó vette fel s ápolta is gondosan. Masnapra az ifjú matróz már annyira magához tért, hogy elmondhatta, miszerint a leeggett Anna legénységéből való s csak a rajta levő mentőgyűrűnek köszönheti élete megmentését. Vízbeugortában elajult s mire feleszmelt, meglehetősen távol volt az égő hajótól; embert közelebb se látott, se hallott. Napfeljöttkor a Lipót észrevette őt, mely ugyancsak az Anna utját járta.

A fiatal ember szerénységével, józan eszével s finom, megnyerő magaviseletével — két napi utazás alatt — kiérdemelte a kapitány jóindulatát s midőn a Lipót Ostendében borgonyt vetett, a hajó kapitánya megígérte, hogy gondoskodni fog róla.

Az esetet azonnal jelentették a kikötő irodájában. Sivers Pál beírta nevet a nagy könyvbe, mire új ruhával látták el s utiköltséget is ajánltak fel neki, hogy Hollandiába baza utazhassék.

Pál az iránt könyörgött, hogy egyelőre itt maradjon s munka után lasson.

— Ez kedves barátom, lehetetlen! szolt a kikötő parancsnoka.

— Hát már lejárt az Annával kötött szerződése? segíté ki a Lipót kapitánya Siverst.

— Az Anna nem alkalmazott véglegesen és szerződésesem siucs vele — adta elő Pál az igazságot; foglalkozásmra nézve nem is vagyok tengerész, csak kiegészítőül alkalmazott az Anna; Rotterdamba érkezétkor minden bizonynyal elhagytam volna a hajót, mert első tengeri utamban már tapasztaltam, hogy nem születtem tengerésznek s hogy szervezetem sem bírná el a kenény munkát.

— Így hát munkakönyve siucs? — kérdé a parancsnok.

— Nincs; gyémántvágó vagyok, ez a mesterségem. A parancsnok s a kapitány csodálkozva nézett össze.

— Ugy hát, isten nevében itt maradhat, szolt a parancsnok; igazolványa csak van?

— Igen, uram, francia nyelvű van nálam.

— De pénznek talán szükében van? tudakolódzott a parancsnok.

— Néhány forintom van.

— Az kevés, szolt a parancsnok. Különbén joga van hozzá, hogy a belga államtól kerjen utiköltséget, tette aztan hozzá.

Aztán a Lipót kapitánya karonfogta a parancsnokot s felrevonva azt, tárgyalni kezdett vele; pár perc múlva odamentek Palhoz s tudtára adták, hogy a kikötő világitó toronyban egy segédszolgái állás üresedésben van, bizonytalan időre, míg a reudes szolgál fel nem épül. Ha hajlandó, elfogadjatja az állomást.

— Ön, amint látom, figyelmes és szorgalmas ember, szolt a parancsnok, gyémántkőszőrűs letére ért majd ahhoz, mint kell a tárgyakat fenyésre tisztogatni, tehát könnyen elláthatja hivatalát.

Szinte egymagában áll az ostendei világitó torony, a kikötő bejarat vize elvalasztja a nagyszerű és igen előkelő tengeri fürdőtől es városkától.

A világitó torony alapjában nagy kerek alkotmány, egy nagy két nagy es két kisebb szoba egymás mellett kényelmesen elfér, aztan mintegy 100 labujira emelke-

dik fel, folyton keskenyedve, míg a tetején csak a lámpának s e körül 2 labnyi járdának jut hely.

Előbb tömör kő, majd vaslépcső vezet fel a lámpához, mely ugyszólván a toronyon áll; ezalatt van az éjjeli órák kamarája s egy kis úr a tartalek lámpa számára, valamint a tisztogató eszközök s más egyebek számára.

A kristályüvegéből készült lámpás melkas formájú s csinos üvegpavilonhoz hasonlít, magassága 15 lab. Hátsó sötét oldalán ön a lámpa, e mögött egy nagy ezüstözött fémtükör. A lámpától a mellő üvegdalig 4 ember fér el kényelmesen. Hogy tiszta képet alkothassunk magunknak e lámpa nagyságáról, megjegyeztük, hogy tisztogatásakor beltartózához tamasztják a letrat s ugy jutnak csak fel a lámpaüveghez. A lámpa bele mintegy két lab szélességű.

A toronyból fenséges kilátás nyílik, ugy 24 órányira lát el a szem s gyönyörködik a belga melysík végtelenségű. A világitó torony laba alatt terül el a kikötő s ezen túl a töltesuton épült remek palotasor mögött fekszik Ostende sok, ezer es ezer ragyogó pompázó — fürdővendégekkel lakta — villáival.

A lámpaórák könnyű a dolga: rendben tartja a nagy lámpát, mely egész ejszakán at szakadatlanul ég. Négy óráig tart az órség, akkor felváltja a másik s ezt ismét a kibébet első ór. Aztan bejegyzik pontosan az időt es irányt, melyben valamely hajó a világitó torony előtt ki vagy befut s ha észreveszik, hogy valamely gőzös a kikötőnek tart, a lootsét telefonon azonnal tudósítják.

Ime, ez a dolog várt Sivers Pálra is. Hamar beleléte magát s meg is voltak vele elegedve. Sok ejen az ór melle rendelték ki, hogy a fölött örködjék, ami már a kiittető bizalom jele volt.

Az első éj megriasztotta Pált. Az egész vidéket, tengert es szárazföldet, sűrű sötétség borította s csak a lámpa vakító fenyés sugarai világitották meg a nyugodt

„szabályszerű bélyeggel ellátott nyugtára“. A nyugtábélyeg 600 frt fizetés és lakbér után egy évre 2 frt 84 kr.

Egy esztendőben bizonyosan kér a felesége részére fél jegyet legalább négyszer, kérvénybélyeg összesen 2 frt.

Athelyezés, vagy előléptetés után is lát, különösen ha falun lakik s gyermekeit taníttatni szeretné s városba igyekszik.

Protekcioja nincs, sokszor pályázik, mondjuk legalább tiszter egy esztendőben, kérvénybélyeg tiszter 50 kr egy évre 5 frt.

Osszeadva a fentebb részletezett nélkülözhetetlen kiadásokat, kitűnik, hogy a 600 frtos tisztviselő évente 68 frt 84 kr terhet köteles viselni s ebből 16 frt 84 krt visszafizet az államnak adóban és bélyegben; vagyis marad neki a törzsfizetéséből egy évre 531 frt 16 kr.

Ebből az 531 frt 16 krból kell neki élni, cselédet tartani, ruházkodni, gyermekeit taníttatni és a társadalomban állami hivatalához méltó szerepet vinni!

Az állami tisztviselők javadalmazásáról már elmondottuk nézeteinket más helyen. Itt csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy ha már a tisztviselőnek oly kevés a fizetése, legalább ne terhelje az állam még ezt a fizetést is meg. Ha az államnak joga van a kir. kincstár részére az illetéki szabályok 59. és 60. §-a értelmében „eszményi bélyeg“ címén peres és más ügyekben bélyegmentességet engedni, engedjék el a tisztviselőknél is a bélyegét nyugtáról és kérvényről egyaránt s ha épen szükséges, számolja el ezt is a kincstár a kiadási rovatokban, de ne vonja le az agyonzaklatott tisztviselők keserves filléreiből.

A IV-ik osztályu kereseti adó is sok a tisztviselőre, azt is lejjebb kellene szállítani.

Ha pedig az állam azt akarja, hogy képzett s tájékozott tisztviselői legyenek, ne kényszerítse őket, hogy szájkuktól vonják el a pénzt s azon vásároljanak szakkönyveket, hanem tegye lehetővé nekik a hivatalos könyvtár megnagyobbítását, hogy ezekhez a könyvekhez ingyen hozzájuthasson, ne csak a főnök vagy helyettese, vagy kegyence, de minden tisztviselő.

Ily módon kevesebb lenne a teher a hivatalnokokon s azzal is javulna nyomasztó szegénysége.

A nagyszabeni tragédia.

Zombor, 1898. augusztus 1-én.

Bárminő fényesen áldozzék le a XIX-ik század, megarányozva a modern tudományok és a ragyogó humanizmus kulturáját, az ember ös szenvedélyeinek elementáris kitérőseiben mégis csak megmaradt vadállatnak és vadul tomboló haragjában a legvégsőtől sem retten vissza.

Hideg borzalom futja végig a nézőt, ha a színpadon Othello, egy nála talált zsebkendőért, egy szóval semmiért megöli Desdemónát, — annál inkább megborzadtunk a nagyszabeni tragédia olvasásakor, mikor egy szeretetreméltó, fiatal kapitány, kérelhetetlen bosszúlovaként, élte üdvössége-elrablóját, G. főhadnagyot irgalmatlanul lemészárolta.

Ki magyarázza meg, miért nem fordult a férj felkorbácsolt dühében egyenesen az asszonynak, ki az Éva szerepet játszotta ezen szomorú esetben és inkább esett beszámítás alá, mint tul-

viztömeget. Néma csend uralta a tájat, még a szél sem sutogott, csak a lámpa égő olaja sustergett, pattogott. Egyszerre nagyot csattogott a lámpás üvege, kiabáló vékony hang volt hallható s aztán megint egy tompa koppanás. Pál ijedten kiáltott órtársára felé:

— Mi lehetett ez?

— Hat mi történt? kérdé amaz nagy esodálkozásal Páltól.

— Valami oda csapott a lámpához s szinte úgy nyögött mint az ember.

— Ah, nevetett az ő, ezek tengeri madarak; a világosság esalta ide s eszevesztetten repülnek a fény felé; holnap akár egy tucatot lelhet itt, egyike basadt csőrrel, másik összezuzott koponyával bever a feljaron. Nagyon sok estén adják meg pecsényjükkel izletes vacsoránkat. Így őszfelé luzódnak északra délnek s vándorutjukon száz és száz veszi így el életét.

Máskülönbön elég nagy egyhanguságban tölté el Pál további napjait. A világító toronyban alkalmazott egyének kivül más embert nem igen látthatott volna, ha a város tulsó oldaláról a fűrdővendégek kíváncsiabb része ide nem látogat. Ezeket mindig Pál kalauzolta. Csinos fiu volt, dus, göndör haja is megnőtt, igen kedvesen és illedelmesen tudott viselkedni, úgy mindenki meg volt vele és magyarázataival elégedve — nem is sejtven, hogy egyszerű lámpatisztogatóval van dolguk — a vendégek különösen a nők, mindig megajándékozták csekély fáradságát s így Pál nem csekély mellékjövedelemre tett szert.

Egy napon újabb csapat fűrdővendég jött a torony látására. Egyik felet az öregebb ő kalauzolta, a másikat Pál vezette körül, mert amazok közt egy ismerős hölgyet vélt feltalálni s a találkozást el akarta kerülni.

Ama hölgy is — igen előkelően öltözködött, középmagasságú, eleven kisasszony, darázs a dereka, rózsás az arca, az orrocskája pisze, a szeme kék, szemöl-

szermes szeladonja, a szegény sajnálatraméltó áldozat?

A férjnek titáni szerelme még a szenvedélyek ezen legnagyobb forgatában sem homályosult el annyira, hogy eszményét gyilkos kézzel tönkre tegye és csak arra vitte, hogy feldult szívvel azt az éj setéteben magától elűzze. Az akció az agynak ezen beszámíthatlanságában csakis a férfi ellen fordult, ki házi szentélyébe galádul betört és mint bajtárs, a lovagiasság szabályait megszegte akkor, mikor távollétét álnokul felhasználva, eszményi boldogságát tette tönkre. Az állatvilágban is mindig a hímek küzdik ki maguk között ezen elementáris szerelmi harcokat és a nő ezeknek csak reszkető szemtanuja szokott lenni.

A régi görögök fátumnak nevezték ilyen eseményt, midőn a lélek és elme egyensulya olyan konkluzióba jön, hogy a legvéresebb bünteteket elkövetni kész és ilyeneket Sofokles és mások örök szenzációként halhatatlan tragédiáikban le-raktak.

A tételes törvények rideg szava szerint ítélkező jogász ilyen bűnesetekben félre teszi a paragrafust és a humanitás álláspontjára helyezkedve, sok esetben felmentés ítéletet hoz, mivel ha a felmentő körülményekre és a belső emberi érzelmre hallgat, inkább megfelel a justícia magas, erkölcsjavító feladatának.

Valóban sajnálatraméltó a gyilkos kapitány, ki élte irányát, lelke nyugalmát ezen tetteivel úgy tönkre tette, hogy belső egyensulyát nehezen nyerendi vissza, egy nőért, kit a végzet veszélyes szépségbe részeltetett, mely hatásában oly romboló és részthozó volt.

Létezik-e erkölcsileg lehetőség ilyen katasztrófa ellen védekezni, mikor a vérmérséklet, a felbuzdult vér első felfortyanásáról szó van, kivált ha kard lóg oldalunkon és a férfikor habzó szakában állunk. Mélyre menő szív- és lelki-műveltségünk dacára még igen messze állunk a kortól, mikor ilyen események a társadalomból ki lesznek zárva és az ember nem gondolná, hogy századunk fénye, hol ragyogó parkettás termekben az ildom, a convenance szabályai között folyik le a társadalmi élet, mennyi szabadságot vet fel, ha a kultura mázával bevont szenvedélyek titányai feltámadnak.

A jövő zenéjeként az általános világ békére törekszik az emberiség egy ideális csoportja, de ezt megelőzőleg a társadalmi békére kell törekednünk, melyet a szív, az érzelmek nemesítése és az erre való neveléssel kell biztosítanunk. Hol van a humanizmus azon arany-kora, hogy még a katona is csak akkor huzza ki a kardját, ha a hon védelme arra felhívja, — midőn ilyen régi görög tragédiába való katasztrófák vagy nem léteznek, vagy a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak? A jövő század nagy feladatainak egyike ez is lesz, megérdemli, hogy a léghajó biztos repülésének megoldása mellett, ennek megoldását is tűzze ki magának célul.

R. Á.

Ujdonságok.

Előléptetés. Poross Miklós, ó-becsei posta- és távirduztatás X. fizetési osztály 1. fokozatába lépteték elő.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán Radics Aladar ujvidéki városi közig. gyakornokot vármegyei központi közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

dőke fekete — folyton fikszirozta a másik csapatot kalauzoló csinos fiatal embert.

Pál nem tudott tisztán visszaemlékezni arra, hol látta ő már e nőt.

A kisasszony ellenben bizonyos volt benne, ki e csinos, érdekes fiatal ember, mert levelében így ír róla az édes atyjának:

— A többek közt még egy érdekes hirt közlök veled, kedves édes atyám! az itteni világító torony egyik alkalmazottja feltűnően hasonlít Sivers Pálhoz, az állítólagos gyemántlovajhoz, amit sobse hittem róla és ma se hiszem el; ha nem tudnám, hogy a tengerbe vesztett, meg uernék rá esküdni, hogy ez az ifju Sivers Pál.

És aláírta teljes nevét: Dortche Synder; a boricéket ekkep cimezte: Synder Ottomár urnak, Synder O. és M. gyémántkőszőrűde cég leveleivel, Amsterdam.

Dorottya kisasszony pediglen sűrűn kereste fel ezentul a világító toronyt, kíváncsisága meg akart győződni a felől, vajjon tényleg a vizbefult Pállal van-e dolga, avagy csodás, feltűnő hasonlatosság forog-e feun a két férfi között. A véletlen azonban úgy hozta magával, hogy Pálnak ilyenkor vagy a lootsek közt, vagy a kikötőben akadt dolga, ami Dorottya kisasszonyt elkedvetlenítette. A kisasszonyt — így mondta ő — nagyon boszantotta a bizonytalanság. Önkenytelemlt fordult egész napon át tekintete a világító torony felé, mely hatalmas kérdőjelként állt előtte s magában nagyon boszankodott figyeltenségén — vagy amint ő mondogatta, együgyűségén — hogy mért nem merte és mért szégyelte magát mindjárt először megkérdeni azt a „szép férfit“ kilette felől.

(Folyt. köv.)

Uj anyakönyvvezetők. A bellügyminiszter Szommer Józsefet almási, Rakics Miklóst déronyai anyakönyvvezetővé, Mily Györgyöt vajszkai és Zsuffa Károlyt kupuszina helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Kinevezés. Karácson Gyula vármegyei alispán Zsibory Lajos zombori lakost vármegyei ideiglenes díjnokká nevezte ki.

Közig. biz. ülés. Bács Bodrogh vármegyei közigazgatási bizottsága folyó hó 3-án, holnap ülést tart.

A dalárda estélye. Ma este — mint már említettük — a kaszinó-egyleti dalárda a kaszinó helyiségeiben bangversenyt rendez. Az est jó sikerűnek ígérkezik, s ha tényleg sikerül, azt a mi fardadhatlan dalárdánk meg is érdemli. A kaszinó nagyterme különben újonnan ki van festve s ki van parkettirozva, ami a mulatságoknak nagy előnyére szolgál.

Eljegyzés. Kolling Márton prigl.-szti-iváni segédjegyző eljegyezte Ziegler Klementina kisasszonyt, nehai Ziegler József volt fittaki uradalmi gazdatiszt leányát Ujvidékről.

Pályázat. A Bács Bodrogh vármegyei községi tanító-egyesület központi választmánya a tulajdonát képező s kezelése alatt álló „Czifusz Ferencz“ alapítványból f. évi augusztus hó 29-iki ülésében az első 100 koronás ösztöndíjat folyósítani óhajtvá, arra ezennel pályázatot hirdet. Az alap célja: a vármegye területén működő tanítók vagy tanítónőknek polgári közép- esetleg felsőbb iskolát, tanítóképző-intézetet vagy bármely szakiskolát hallgató szorgalmas és jó magaviseletű gyermekeinek segélyeztetése. Felhivatnak az erre igényt tartó szülők, hogy gyermekeiknek: születési, erkölcsi és az 1897/98. tanévről szóló iskolai, saját részükről pedig illetékességi és vagyoni (bélyegtelen) bizonyítványokkal felszerelendő kérvényeiket alulírott elnökséghez címezve legkésőbb f. évi augusztus hó 25-ig terjesszék be. A pályázatban vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül: bármely jellegű iskolánál működő vagy bármely tanító-egyesület kötelekebe tartozó tanítók gyermekei is részvehetnek.

Vig élet Stooszon. A stooszi fűrdőközösség vasárnap délután pompás sikerű bazárral egybekötött táncestélyt rendezett. A bazárban aktíve részt vettek Tarcazy Dezsőné és özv. Schmausz Antalné urnok, az előbbi a csárdában, az utóbbi a tea és kávé asztalnál.

Névmagyarosítás Baján. Egyik fővárosi lap írja: Bajáról örvendetes hirt küld tudósítunk. Az ottani összes idegen nevű vasuti tisztviselők ugyanis a minap együttesen kérték a bellügyminisztert nevéik megmagyarosítását. Ujjabban a bajai kereskedők is mozgalmat indítottak nevéik megmagyarosítására.

Eljegyzés. Tuschter Iguác B.-Monostorszegről eljegyezte Lechner Mariska kisasszonyt Bezdánban.

Hadmentességi díj. Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1898. évi hadmentességi díj kivetési lajstrom az 1883. évi 44. t. c. 18. §-a értelmében a város adóügyi osztályánál 8 napon át vagyis: 1898. évi augusztus hó 4-étől kezdve 1898. évi augusztus hó 11-éig bezárólag betekintés végett közszemlére kitétetik azon figyelemzetéssel, hogy a hadmentességi díj kivetése ellen: a) azon hadmentességi díj kötelesek, kik a kivetési lajstromban tárgyal hadmentességi díjjal már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt; b) azon hadmentességi díj kötelesek pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított hadmentességi díjjal a folyó évben első ízben rovtattak meg, hadmentességi díjuknak a díjkönyvesekbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felebebehetnek. A felebebezés a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújthatók be, a mely azokat a kivetési iratokkal ellátva a város közigazgatási bizottságának bemutatni köteles.

A kegyelet. Az a nép érdemli meg a jövőt, a mely megbecsüli múltját. A nepek legnagyobb erénye a kegyelet, melylyel a múlt örömei és szenvedései, történetök korszakos dicsőségei és megrázó katasztrófái, vezérlő nagyjaik iránt viselkednek. Az öröm vagy bánat, mely egy-egy nevezetes évfordulón kegyeltes visszaemlékezést ebreszt az utódokban, egy-egy bizonyítvány arról, hogy a nép megérdemelte a múlt dicsőségeit és okului akar a hajdan csapásain. A momentális, avagy a legkisebb emlék is, melyet az évfordulót ünneplő kegyelet emel, egy-egy diadaloszlopa annak a nemzedéknek is, mely az emlékre összeadta fillereit, rászentelte tudását, művészetét. Nevezetes évforduló a magyarnak a most folyó év is. S a nép nem volt érzéketlen mikor ünneplnie kellett félszázad előtt lefolyt küzdelmét és alkotmányos jogainak törvénynyé előlvaló váltát. Lelkesen és áldozattal ünneplte a nemzet s itt és ott kisebb-nagyobb emlékeket emelt az évforduló örömeire. A kegyelet nyilatkozik meg minden emlékekben, kegyeletre oktatják a jövő nemzedéket. Leghatalmasabb emléke az évfordulónak az az óriási csatakép, melyen magyar és lengyel művészek jelesei dolgoztak egy esztendőn át. Ecsetjüket a múlt szellemének ihletése vezette és a mű, melylyel megörökítették a szabadságharc egyik legrészletesebb diadalát, a mily kegyeltes celzatában, épp oly művészi a kivitelben, buzdító, lelkesítő, tanulságos. Az ország szívében, a fővárosban áll a kép, mielőtt külföldi vándorutjában hirdeté dicsőségünket, jelképeit annak, hogy a kor neve, melynek emlékeztetője, minden magyar szívnek kellős közepén van bevésve. Idegen országok fia nemetek, franciák, olaszok s mind, kik átutaznak Budapesten, elragadtatással szólnak erről a képről s nem győzik dicsérni azt a nemzetet, mely szabadsága bajnokaiuk már egy félszázad múltán is ilyen hatalmas emléket készit. Mennyivel többet lát e képen a magyar, melyen envéreivel taalkozik, a ki tudja kije, miye volt a sok jeles, kik a képen megörökíttek. Bizony mindannyiunk dicsősége a Bem-Petőfi körkép, mert mindnyájunk nevében emléke a szabadságharcnak s a félszázados évfordulónak.

Barátságatlan lakó. O Becséről írják: Mikor egy a haznegyed ideje elérkezik, bizonyos idegesség vesz erőt a lakókon, a mi nem ritkán verekedésben nyilvánul. Ilyen összekülönbözése volt Raisli Imrénének is az ő lakójával Kalmár Péterrel, a ki a perlekedés közben rátámadt az 53 éves asszonyra, azt fojtogatni kezdte és megverte. Az öreg asszony a nagy ijedségtől ágyban fekvő beteg lett és lakója ellen följelentést tett.

Tűz. Apatinban múlt hó 28-án d. e. 1/11 órakor a sörház-utcában Leibrecht Antal borbély házában a szemétdomb meggyulladt, de a hirtelen segítség folytán elfojtatott a nélkül, hogy a mellette levő nádfedelű ház tüzet fogott volna.

He
tűzőt-ze
helyiség
verseny
táncmul
és pont

Ez

veletlen
nek s a
fümei
egy ny
zik: a
vallasu
hajn, s
lokkal,
július
sikkaszt
nemettl
könnyű
zsebeiben
zete utol
megkaros
sikkaszt

Na

óriási tü
igy írja
gabonab
toronyör
hogy a
természet
szerűs ha
hordva s
legett. A
nagy szar
langba ha
maguk a
anyji idő
a gozgen
vehetetlen
sipoló ge
vonzottak
tűz alig k
a másik
felesapó
mas más t
volt ne
akik min
szonyok h
tak, kezei
gödték. A
meuteres
kel kezdte
a félre os
val letaka
elitni me
barajta v
csendörki
vagy hog
szerb, né
valaszolt,
a vízhián
hordta. M
ben — i
tűznel tor
a kazalok
igy a tűz
perere is

Dé
résziut
hatalmas
keső est
fel a var
senek, a
kepet ny
gazdanak
Ez közel
Biztosítv
1079 ker
Okulhata
nalja a t
le a fej
hogy ne
lancnal t
csinaljon
ezen a le
kiesepeli
különfele
reket ok
legetnek
bizonyos
is, a kik
megenge
tízlejenk
egy part
mabau t
jatszó gy
eljettett
nyagság
sem kez
beidezett
megigert
megteszi
350 lép
lett horv
megosztó
fog végz

Pal

m. kir. m
közze: a
kalmazat
frtng em
t. e. alta
mazott p
zeptemb
korlati t
távidah
igazgató
kassai p
Satoralja
igazgató
4. a nagy
Aradon
igazgató
6. a pozse

Hangverseny. Folyó hó 7-én a bezdáni önk. tűzoltózenekar hangversenyt rendez Bunyi András kert-helyiségében (volt Miklósi Vilmos vendéglője). A hangverseny d. u. 4 órakor kezdődik. Este 8 órai kezdettel táncmulatság lesz. Jó italok, valamint izletes ételekről és pontos kiszolgálásról a vendéglős gondoskodik.

Ezer forint jutalom. Csinos kis összeg; a véletlen könnyen hozzásegíthet valakit. Egy urat keresnek s aki nyomra vezet, megkapja az ezer forintot. A főmei rendőrségtől érkezett városunk kapitányságához egy nyomtatott körözvény, mely a következőképpen hangzik: „Bauer Béla magyar születésű, 28 éves, mőzes vallású, magas, nyulank terméű, sötét szemű, barna haja, sűrű barna bajuszzsal, szakál nélkül, magas homokkal, kissé görbített orral, volt magánbivatalnok, f. évi július hó 1-én huszonhat darab ezer forintos bankjegyet sikkasztott és Finnemből eltűnt. Nevezett beszél magyarul, németül, angolul, keveset horvátul és olaszul. Járása könnyű, hangja vékony és tiszta. Beszédközben kezét zsebeiben szokta tartani. Megjelenése szimpatikus, öltözete utoljára sötét jaquet és puló kalapból állott. A megkárosult cég Schenker és társai annak, aki a leirt sikkasztó elfogatását eszközli, 1000 frt jutalmat fizet.”

Nagy tűz O-Becsén. O-Becsén ma egy hete óriási tűz pusztított. Leveleznők a borzasztó pusztítást így írja le: Rettenetes pusztítást vitt véghez a behordott gabonában kedden a tűz. Fél 11 órakor jelzett tüzet a toronyőr s már pár percre iszonyu füstfelleg jelezte, hogy a pusztító elem a szerűs helyeken emészté a föld természetét. A rk. temető és a vasúti indóház között levő szerűs helyen több ezernyi kereszt gabona volt egybe-hordva s alig csepeltek belőle valamennyit, a többi mind leégett. A tűz éppen a kazalok közepén tört fel és a nagy szárazságban egy kis szél által élesztve csakhamar lángba borította az egész szerűst. Akik észrevették a tüzet, maguk a munkások is alig menekülhettek. Alig maradt annyi idő, hogy a cseplőgépeket kibuzdák. Freundnak a gőzgépe benn is maradt és a nagy tűzben hasznavehetetlenné vált. A közelben levő fűrészgárak folyton sipoló gépei és a félrevert harangok nagy néptömeget vonzottak a tűzből, de a mentésről szó sem lehetett. A tűz alig keppelhető gyorsasággal terjedt egyik kazalról a másikra. A szél hol erre, hol arra fordított a magasban felesapó langot s minden fordulat új-új kazalt nyalt körül, más más tulajdonos reményeit tette hamvá. Megható volt nézni a szerencsétlenül járt családok kétségbeesését, akik mindentek, kényerüket vesztették. Siránkozó asszonyok hajukat tépték, meglelt emberek hangosan sirtak, kezeiket tördelték, edzett férfiak tehetetlenül vergődtek. A fajtalamtól elfasult nép kezdetben még a mentésről is lemondott s csak később, a segélyre jövőkkel kezdtek a megmenthető kéveket a temető árkába, a félre eső utakra hordani; a kazalokat vizes ponyvával letakarni, locsolni stb. Nem bírjuk azonban eléggé elítélni néplünk érzéketlenségét, a melylyel elnézi felebarátja veszélyét, de nem segít rajta. Erős férfiakat a csendőrnöknek kellett hajtani, hogy a kevért hordják, vagy hogy a tűzfecskendőt hajtásák. Az egyik siránkozó szerb, mikor a rendőr felhívta, hogy segítsen, azzal válaszolt, hogy az övé már ugyis odaégett. Nagy volt a vízhiány is. Alig volt néhány koesi, a mely a vizet hordta. Más helyeken — különösen német községekben — ilyen nagy tűzkor minden kocsi tulajdonos a tűznél terem néhány hordó vízzel. Nagy baj volt, hogy a kazalok ugyszólván egymás tövébe voltak rakva és így a tűz folyton tápot nyert és nem lehetett csak pár percre is eljétni venni.

Déli harangszóra kezdett lokalizálódni a tűz, mert részint nem talált anyagot, részint derék tűzoltóink hatalmas munkájukkal elejét állták. De azért még egész késő estig akadt munkája az oltóknak. Dobszóval hívta fel a város a közlakoságot, hogy vizet hordani segítsenek, a mivel a lappango tüzet el is nyomták. Síralmas képet nyújtott a hamvá lett szerű. Összesen 101 kisgazdának több mint 5000 kereszt gabonája hamvadt el. Ez közel 3000 maza gabona 21,844 forint értékben. Biztosítva bizony csak nagyon kevés volt, mindössze 1079 kereszt buza és 121 kereszt árpa 5533 frt. Okulhatna néplünk, hogy azt a néhány forintot ne sajnálja a tűzbiztosítástól, mert legalább nyugodtan hajtja le a fejét. De okulásul szolgálhat e uagy tűz arra is, hogy ne rakják oly sűrűn a kazalokat és a kinek 10—15 lanálnál több gabonája van, az kiün a saját földjén csináljon szerűt. Különös, hogy a mult évben is ugyan-ezen a helyen volt nagyobb tűz, csak hogy akkor már kicséplést szalma lett a tűz áldozatava. A tűz oka felől különféle hírek keringenek. Nemelyek a pipázó embereket okozzák, mások boszúból eredő gyújtogatást emlegetnek. Ez irányban meg is indult a vizsgálat, de még bizonyosat nem tudnak. Mindenesetre igazuk van azoknak is, a kik elítelik az ellenőrzésre bivatottakat azért, mert megengedték, hogy egyik gépben puhafa forgácsesal tüzeljenek. A pattogó szilaukok közül könnyen elszállhat egy parányi parázs, a mi elég arra, hogy a száraz szalmában tüzet élesszen. De nem lehetetlen, hogy gyufával játszó gyermekek a tűz okozói, vagy pipázó emberek elejtett gyutából tamadhatott. Nagy gondatlanság, hanyagság az is, hogy a cseplőgépek mellett sem víz, sem kezi fecskendő nem volt. Szerdan a tűzkarosultak beidézettek az előjárásághoz, a hol felvették a kart és megígérték nekik, hogy az állami adó elengedése iránt megteszik a kellő lépéseket. A leeggett terület hossza 350 lépés, szélessége 150 lépés. A bamu egy rakásra lett hordva, míg a megmentett kéveken veszekedve megosztották a tulajdonosok. Persze ez pör nélkül nem fog végződhetni.

Pályázat a postánál. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő pályázati hirdetmenyt teszi közzé: A posta- és táviridanal kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI. fizetési osztályban 500 frittól 700 frittig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. t. c. által megállapított lakpenzilletmenyekkel javadalmazott posta- és távirida segédtszettek kiképzésére f. évi szeptember hó 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitok a következő posta- és táviridabivataloknál: 1. a budapesti posta- és táviridaigazgatóság kerületében Vácott és Zolyomban; 2. a kassai posta- és táviridaigazgatóság kerületében Iglón és Satoralja-Ujhelyen; 3. a kolozsvári posta- és táviridaigazgatóság kerületében Brassoban és Marosvásárhelyen; 4. a nagyváradai posta- és táviridaigazgatóság kerületében Aradon és Debrecenben; 5. a pécsi posta- és táviridaigazgatóság kerületében Kaposvárt és Nagykanizsán; 6. a pozsonyi posta- és táviridaigazgatóság kerületében

Nyitrán és Zsolnán; 7. a soproni posta- és táviridaigazgatóság kerületében Győrött és Szombathelyen; 8. a temesvári posta- és táviridaigazgatóság kerületében Szabadkán és Pancsován és végül 9. a zágrábi posta- és táviridaigazgatóság kerületében Eszéken. Ezen tanfolyamokra hallgatók felvételnek: a) első sorban az 1873. évi II. t. c. 5. § értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; b) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, akik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró 18. életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kellő számban nem jelentkeznek, d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező 16-ik életévüket betöltött ifjak is. — A felvételnél megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó: 1. a 35-ik életévet még nem haladta túl; 2. magyar állampolgár; 3. a magyar — illetve ha horvát-szlavonországi illetőségű — a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; 4. feddhetlen előéletű; 5. posta- és távirida-szolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közbiztonsági orvosi bizonyítványonnyal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói beirattási és tandíj fejében (10) tíz frtot kötelesek fizetni s ezen díj lefizetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentettek fel. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirida-segédtszeti állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirida-segédtszetzöltek létszámába felvételnek s magartartásuk és hasznavehetőségükhez képest posta- és távirida-segédtszettek nevezetnek ki, a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévüket betöltése után számíthatnak. Akik ezen tanfolyamokba belepni óhajtanak, sajátkezüleg irt, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket f. évi augusztus hó 31-eig és pedig a már közszolgálatban állók rendes előjárásuk útján, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a fennebb említett és a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és táviridaigazgatósághoz nyújtsák be.

Műkedvelői előadás. A bacs-bresztováci ifjuság augusztus 7-én (vasárnap) az ottani nagyvendéglőben jótékonycehu táncsal egybekötött műkedvelő-előadást rendez. Mű-or: I. Katonásan. Vigjatek, Andreanskytöl. Személyek: Gárday Albert, nyug. h. őrnagy — Csepella Bálint, Jolan, özv. Berendyné és Olga unokahugai — Klopka Mariska és Kvanduk Mariska Lengéi Emil, miniszteri titkár — Jakobk Árpád. Huszár Elemér, hírlapíró — Michler Boldizsar. Gyuri, inas Gardaynal — * II. Egy májusi éj. Vegyes kar. Abt. F. töl. III. A komikus Monológ. Kúrthytöl, előadja — Michler Boldizsar. VI. A Graziana tánc bemutatása. Beléptidj: személyjegy 1 korona. Csaladjegy 2 kor 40 fill. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

Templomrabló. Ujvidéken Vorkies Izidor petrovszelöl illetőségű kereskedőség a mult hét csütörtökén belopódzott az örmény templomba, elbújt s ott este magát a templomba bezaratta. Magára maradv a perselyeket feltörte, a pénzt kiszedte belőlük s másnap reggel ismét észrevétel nélkül eltávozott. Másnap este ismételen ezenn tettet a róm. kath. egyházban s megint szerencsével. E két siker újabb tette buzdította, mert vasárnap este 10 órakor, míg a harangozó a templomban volt harangozni, ismét belopódzott a róm. kath. egyházba s alig hogy a harangozó távozott, már is hozzáfogott munkájához. A sötétben gyufákat gyújtott s így dolgozott, de ez volt veszte is, mert a Staics-féle cukrászdában alkalmazott elárulónök feltűnt a többszöri felvilágosítás a templomban, bejelentette ezt a rendőrségnek s így Vorkies Izidort elfogták. Miudbárom lopást beismerté.

Veszett tehének. A bacs földvári tehén csordában iszonyu betegség, a veszettség ütött ki. A csordás kutyáján kiütött az ebdth és mielőtt észrevették, lebunkoztak volna, több tehent megmárt. Eddig már két tehent kiütött a betegség és iszonyu kínok közt el is pusztultak. A düh kitörésekor ágaskodtak a tehének, az istálló falát és a jászolt rágták, azután összeestek. Most az egész csorda megfigyelés alatt áll és a bacs földváriak nem mernek tejet enni, mert nem tudhatják melyik tehent marta meg a kutya. — Hasonló eset fordult elő O-Becsén is a mult héten, a mikor Zsikits I. fuvarosnak lova gyanus tünetek között pusztult el. Nagyon valószínű, hogy e lovat is veszett kutya marta meg és abban bulett el.

FÜRDŐI LEVÉL.

(Apróságok.)

Harkány, 1898.

Et nunc venio, ad fortissimum virum!

A tanár. Hohó, uraim, ez nem „számár.” Tizenhat iskolán gázólt keresztül, míg a markába nyomták a „kutyabört.”

Tekintetes borostyáni Borostyáni Bonaventura olyan mint az „eleven kenesítő.” Itt is van, mindentura van és mégis sehol sinesen.

Egyik pillanatban a „Kurszalón” közönségét neveteti meg humoros mókáival, a másik pillanatban már a zene-terén adja elő komikus szerzeményeit. A következő percben a rózsakertben láthatni, hol nemcsak az „eleven rózszakat,” a főként alá vagyó esinos, fiatal leánykát takasztja hahótára, de a menyecskek szeméből is örömkönyeket esal ki nagyszerű „anszágolásaival.” Egy kis vartat mulva már ismét a csobogó kut körül andalog, vagy a sötény árnyas lá alatt hallatja kacagató szavait ugy, hogy a nap sugaraiiban sítkerőző levelek is nevetek tekintenek le tekintetes Borostyáni Bonaventura tanár uram kedélyes arcára.

Es így megy ez napkeltétől-napnyugtáig. De e mellett kitűnő matematikus is. Archimedesi pontossággal kiszámítja, hogy neki naponta 3 liter villányi éppen elég.

A társaságban csak az „erősebb nem” iránt válogatos, a „gyengébb nemet” egyformán kedveli, sánt szívből szereti is — a házép.

Megezi a rostélyost vesepesenyének, a böttököt meg karmanádlinak, mert azt tartja, hogy a gyomor nincs üvegéből.

A házas életet szépnek és jónak festi és fel is találja benne a „paradicsom kertet”, de hozzát teszi, hogy — sodrófa is terem benne.

Általános a publikum közt az a vélemény, hogy benne az ország legzseniálisabb színésze veszett el.

Órákon át a köszvényes lábát simogtja a huszár-főhadnagy, ha férfirtársatában unatkozik. Iszonyu fájdalmakat érez ilyenkor még az egészséges lábán is. De ha a „Kurszalón” sima parkettjén édes, mosolygó női arccal találkozik, olyan egyenes lesz egyszerre, mint a sudár jegenye.

Azonnal elfelejti a köszvényt, mint a hogy a „mendikás” diák elfelejtette, lángoló szerelmében, a csapat meg a papot, és tüzes, villogó szemével, a melyeknél csak a kardja ragyog fényesebben, olyan „hatvágást” mér a bájos „fehér népre” mint Hary János a hétfejű sárkányra.

Összeveri bokáját, hogy csak úgy peng a sarkantyú, azután ostrom alá veszi a legkeményebb „szív-várakat” is. Es ha volt e „szív-várakon” jégpáncél, leolvad róluk a szerelem lángjától, mely forróbb, mint a harkányi víz és égetőbb, mint a perzselő napsugár.

Itt már elemében van a huszár. Nincs az a szív-esata, melyet könnyű szerrel meg nem vivna. Nyugodtan is pihen a győzelmi baberokon, és egy-egy megrablott szív esábos kalandjait vig kedélylyel beszéli el társainak, a hosszu, téli estéken, a kaszárnya kormos falai között.

Hej! szép élet a katona élet, szép, de veszedelmes — az asszonyokra nézve.

Égre emelt szemekkel, lassan vonszolja magaután a halálnak szánt testét az öreg plebános. Ó már csak azért jár nyaranta túrdózni, hogy az élet fonálát egy kissé kinnyujthassa.

Szegény beteg test, szegény beteg lélek! Az élet rózsját, gyönyöreivel együtt, régen letarolta kiaszott arcáról a betegség férgé. Es ha esont-kezével végigsimítja barázdált homlokát, egy-egy hideg verejtécsző gördül le a simára beretvált szelid képén, melyet a megtört szemek bágyadt sugarai kísérnek nyomról nyomra, mint az árnyék a tovasurranó alakjait.

Ha megpendül a júliusi kasza, ha megcsendül az aratók danája, össze-összerenzen az öreg pap a méla-bus hangokra, mert azt véli, hogy ez a kasza pengése, meg az aratók méla bus danája már utolsó az ő életében. Azt véli, hogy ez már gyászinduló, mely e „siralom völgyéből” egy sebb hazába kíséri a halandót, hol tisztább a patak, esengőbbek a dalok és örök — az élet.

Majd roskadozva omlik egy karosszékre, nagyokat kapkod a friss levegő után, miközben szederjés ajkai imaszzerűen rebegik:

— Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!

Galicziából vándorolt be édes hazánkba és akkor még Szimche Blitzbau volt az ősi neve. Az egész vagyonát egy kis batyuban hozta be a hátán. Szegény volt, mint a templom egere. Most Zrinyi Miklós, azaz hogy Zrinyi Simon a hősnök.

A vagyonát 36 ökrös szekér se bírná el. Gazdag, mint egy Dárius. Büszkén veri is a mellét és azt mondja, hogy: „őseinknek tollas zsákja, fogason függ, a mely rája: én magyar nemes vagyok!”

Nagy uri tempóval utánozza az uraságtól levetett, de elkopott kifejezéseket és különös előszeretettel parkodik játszani a mages, akarom mondani a „mágias” szerepét. Büszke, mint egy „Jupiter tónus” és kevély, mint az oktanak páva. Nála az ember csak a méltóságos uraknál kezdődik, a többi — suviszk.

Es ha véletlenül egy „párvenü” telepszik le melléje az asztalhoz, vad haraggal vet véres tekintetet a figyelmetlen kellnerre.

Tart négyes fogatot, de azért legtöbnyire gyalog jár, mert a koesi — kopik. Van felesége, de szeretőket is tart, mert az — divat. Imádja az „arany borjút”, mert a pénz az „ur” — mások előtt. Szereti a cigányzenét is, ha jó és gyakran elhuztatja az asztaltársaságában, — hogy majmolhassa a világot — a kedves nótáját: „reptül keeském ablakába...”

A monokli, meg a fehér cilinder nélkülözhetlen kellei a ruhatarának, mert azt hiszi, hogy csak „három szemmel” és „kivasalt fejjel” lehet feszelegni és hódítani. Valjon sárga papuceszal csuszik-e ez a hős Zrinyi a — pokolba?

Taligán vagy gyalogszerrel iparkodik be naponta az öreg „pugris,” az asszonyával együtt, a földöbe, a közeli faluból.

Az egyik jobbról, a másik meg balról bicceg egymás mellett, mintha csak azt akarnák mondani a biccegésükkel a világnak: „márig is bánom a házasságom.”

Igazi „tipikus” alakjai a magyar parasztnak. A kék „jankli,” az ezüst gombos „pruszlik,” meg a eszkorgós kordován esizma azt mutatja, hogy az öreg batya valamikor a „kicos” legények sorába tartozott. Talán huszár is volt Mátyás király idejében. De „ratarti” menyecske lehetett az ő hű életetárja is, mert még most is bokorugrósg viganó járja, az elmaradhatlan, magas sarku, piros papuceszal.

Nem egy agglegénynek akad meg a szeme a piros-pozsgás arcán, a melyen még az öregség rózsdás ekje nem szántott végig. A ráncokat ő még mindig csak a szájrétül szoknyáján viseli. Ott van azoknak az igazi helye. Letelepsznek egymás mellé a zöld pázsiton és ott eszik falatonként a kenyérüknek a javát, bicskával jöizűen, mintha — mézeskalács volna.

Akárhány uri beteg gyomor sárgán irigykedik az „appetituskra.” De, nini, éppen mellettük halad el egy kíváncsi kerékpáros. Az öregnek kiesik a talat a csodálkozástól a szájból, nagyra meresztli a szemeit és így szól az anyjukombhoz:

— Asszony! tán megélesíteném a bicskámot avval a „sllaiferossal.”

— Hagyja kend, apjuk, majd mögköszörüttyük ottun az Izeg zsidóná — mondja esütölölg az „anyjuk,” és tovább falatoznak esemesegve, hogy szinte uszik a nyáluk utána.

Boldog nép! Boldog együgyűség! A ti szivetek még tiszta, mint a fénylő nap, a ti lelketek még ragyog, mint a esizolt gyémánt...

Del Toró.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Bajai-ut 3. számú házban 2 utcai szoba külön-külön bejárattal, butorozva vagy anélkül, fürdőszoba használatlaltal is esetleg **f. évi november hó 15-től** kiadó.

Ezen szobákhoz szükség esetén konyha, éleskamra, fűskamra, pince és padlás szintén kiadhatók. 3-1

Pályázat.

Karavukova (katholikus község) községi iskolájánál megüresedett tanítói állásra ezennel **augusztus hó 20-ig** pályázat hirdettek. Jövedelme 480 frt havi előleges részletekben. A tanítvány német-magyar. A megválasztott köteles díj nélkül az ismétlőiskolát tartani. A folyamodók kellőleg felszerelt kérvényeiket a karavukovai községi iskolaszékre címezve alulírottakhoz küldjék. Az állás szeptember 1-én foglalható el.

Karavukova, 1898. július hó 20-án.

Turnovszky Rudolf,
iskolaszéki elnök.

3-3

3985. sz.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Kanizsa községben üresedésben levő s 300 frt évi fizetés, ruházat és teljes felszereléssel javadalmazott községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettek, felhívják pályázni szándékozókat, hogy felszerelt kérvényüket **f. évi augusztus hó 4-ig** ezen előjárósághoz adják be.

O-Kanizsán, 1898. július hó 21-én.

3-3

Az előjáróság.

7280 sz.
kig. 1898.

Pótpályázati hirdetmény.

Szilbás községében leköszönés folytán megüresedett s havi előleges részletekben kiadandó 400 frt évi javadalmazással egybekötött segédjegyzői állásra, a beadott kérvények épségben tartása mellett, ezennel pótpályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt dalmatnyelvismeretűket tanúsító okmányokkal ellátott kérvényeiket hozzám **augusztus hó 20-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

N. Palánkán 1898. július hó 23-án.

2-1

Lichtneckert,
főszolgabíró.

Pályázat.

Bács-Martonos községben üresedésbe jött évi 240 frt készpénz fizetéssel s 60 frt ruházattal javadalmazott 7. számú gyalogrendőri állásra pályázat hirdettek. Felhívják az érdekelteket, hogy pályázati kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 5-ig** ezen előjáróságnál beadni el ne mulasztják.

B.-Martonoson, 1898. évi július hó 20-án.

3-3

Az előjáróság.

6852. szám.
P. 1898.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy a hegyes-feketehegy-palánkai helyi érdekű vasút részvénytársaság kisajátító vállalat kérvénye folytán Kovacsévits István kulai lakos érdekelt ellen a kártalanítási eljárás az 1881. XLI. t. c. értelmében folyamatba tetetett, a tárgyalásra batárnapul **1898. évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 8 óra Kula községbe** a községhezahoz kiűzetett s a tavollevők és ismeretlen tartózkodásu érdekeltel részére ügygondnokul Sztójkovits György kulai lakos ügyvéd nevezetett ki. Felhívják ennél fogva az ismeretlen tartózkodásu és tavollevő érdekeltel, hogy a kiűzött batárnapon Kula községben a községhezahoz jelenjenek meg, esetleg a részükre kinevezett ügygondnokot, vagy más általuk megbízandó képviselőt a szükséges utasításokkal lassak el, mert az 1881. XLI. t. c. 46. §-a értelmében elmaradásuk a kártalanítás kérdésében hozandó érdemleges határozatot nem fogja gátolni. A tárgyalás vezetésére Grün József kir. törvényszéki bíró küldetett ki, és mellé jegyzőkönyvvezetőül Sinay Károly kir. törvényszéki jegyző kirendeltetett.

Zomborban, 1898. évi július hó 25-én.

A kir. törvényszék polgári osztálya.

Dr. Grüner,
jegyző.

Gozdu Elek,
kir. tszéki elnök.

3-2

7262. sz.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye palánkai járásba kebeleztet szilbási községében évi 192 frt készpénz bavi utólag fizetéssel és eszima nélküli teljes ruházattal javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi szolgálataikat, működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. é. augusztus hó 12-ig** alulírott szolgabíróhoz benyújtsák.

Palánka, 1898. évi július hó 27-én.

2-1

Lichtneckert,
szolgabíró.

703. szám.
kig. 1898.

HIRDETMÉNY.

Rác-Militics község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező eddig is az ugynevezett „Uradalmi nagykorosma” helyiségűt szolgált épület az 1899. évi január hó 1-től számitandó egymásután következő három évre, tehát 1901. évi december 31-ig terjedő időre **folyó évi augusztus hó 14-én a községhezahozál d. u. 2 órakor** kezdetét vevő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 400 frt, melynek 10%-ka óvadék gyanánt az árverés megkezdése előtt lefizetendő, a többi feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rác-Militicsen, 1898. évi július hó 24.

Bene István, **Klemm Pál,**
jegyző. 3-2 bíró.

7163. sz.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községében lemondás folytán üresedésbe jött és havi előleges részletekben kifizetendő évi 400 frt fizetéssel javadalmazott községi segédjegyzői állásra pályázatot nyitok, a minek alapján felhívom a pályázni szándékozókat, hogy minősítésüket és eddigi működésüket igazoló szabályszerű okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **f. évi augusztus 15-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

N. Palánkán, 1898. július hó 24.

3-1

Lichtneckert,
főszolgabíró.

730. szám.
1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírószék 1898. évi V/68. számú végzése következtében dr. Thurszky Zsigu zombori ügyvéd által képviselt Rados Márkó zombori lakos javára Banczik Péter gyulafalvai lakos ellen 238 frt 95 kr és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 320 frtra becsült lovak, kocsis és tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírószék 2674 1898. sz. végzése folytán 238 frt 95 kr tőkekövetelés, ennek 1898. évi január hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 59 frt 18 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Gyulafalván a községhezahozál leendő eszközzésére **1898-ik évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 10 óra** határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi július hó 27-én

3-1

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

715. szám
1898.

Árverési hirdetmény

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi tekintetes és kir. törvényszék 1898. évi C/III 475 9. sz. végzése következtében dr. Buml Rudolf bécsi ügyvéd által képviselt Györi Gusztáv bécsi cég javára Teitsch Gáspár zombori cég ellen 190 frt 65 kr és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 350 frtra becsült 3 darab kerékpárból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírószék 2573 2 1898. számú végzése folytán 190 frt 65 kr tőkekövetelés, ennek részösszegeitől járó 6% os kamatai és eddig összesen 24 frt 50 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban, alperes üzletben leendő eszközzésére **1898. évi augusztus hó 12. napjának délelőtti 8 óra** határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi július hó 26-án.

3-1

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

2673. szám.
kig. 1898.

Árverési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zentai járáshoz tartozó Ada község tulajdonát képező és a föterem levő emeletes nagyvendéglő a mellette levő depóhelyiséggel együtt, vagy anélkül 1899. évi január hó 1-től 3. esetleg egymásután következő évre **folyó évi augusztus hó 21-én délelőtti 9 órakor** nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár maga a nagyvendéglőre nézve 2500 frt, a depóhelyiséggel együtt pedig 3500 frt. Bauatpénz fejében a kikiáltási árnak 10%-a készpénzben vagy megfelelő értékpapirban az árverés kezdete előtt a bíró kezébe leteendő. A bérlet tartozik 1/2 évi bérleti összeg, melybe a bánatpénze is betudatni fog, biztosíték fejében lefizetni, mely összeg az utolsó évnegyedi részlet lefizetése alkalmával nyerend rendszeres elszámolást.

Egyebekben a bérleti összeg negyedévi előleges részletekben fizetendő a bázipénztárba.

A nagyvendéglő all: a nagy kávéházi terem, melyben 3 billiárd helyezhető el, 1 nagy ebédlő és 1 kártyázó szoba, az udvarra nyíló komplet vendéglő és egy cseled lakosztályból, konyha, 2 éleskamrából, több reudbeli nagy piucekkel és elkülönített udvarral, teudt tekepályával, egy gyümölcsös kerttel, 1 jégverem, kútvíz mosokonyha, sütőszoba, egy nagy és egy kisebb istálló, 1 oszlopos és egy épített kocsiszínnel felszerelve, az emeleten van egy csinos díszterem karzattal, 3 mellék kis terem, egy kaszinói lakas, 12 vendégszoba. A többi részletes feltételek a közigazgatási jegyzői irodában napokint a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Adán, 1898. évi július hó 25-én.

Kiraly Lajos, **Török Péter,**
h. jegyző. 2-2 bíró.

Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

Idei töltésű **ásvány- és gyógyvizek:**

Bikszádi,	Salvator,
Borszékí,	Scheebergi,
Carlsbadi,	Selters,
Emsi,	Petőfi keserűvíz,
Giesshüblí,	Hunyadi
Krondorfi,	Ferenc József
Livídiá,	Zrinyi
Margít,	Rákóczy
Mohai Ágnes,	Hercules,
Marienbadi,	Levico,
Polenai,	Ronecno,
Parádi,	Guber forrás,
Rohitsehí,	

Borok, pezsgők, Martell cognac.

Szegedi és veronai szalámi, sajtok stb.

Cement, Carbol, Carbolineum, Tinc-toral nagyban és kicsinyben.

A cséplőgéptulajdonosok különös figyelmébe ajánlom I. rendű gépolajamat, nagyban és kicsinyben; továbbá Tovotte zsir és cylinder-olajat.

6930. sz.
tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Krónits István végrehajtónak Gyurkovits Antal és társai végrehajtás szennvedők elleni 300 frt tőkekövetelés és járu éka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbírószék területén levő Zomborban fekvő, a zombori 1767. sz. betétben A. I. 1-2 sorsz. a. felvett 20866 hr 3 h. 1176 □ öl szánu, 20867. hr. s 100. ö. i. sz. házból Parosetits (Czigits) Máriát 1/3 részben megillető jutalékra 482 frtban, a zombori 5699 sz. betétben A. I. 1-5. sorsz. a. felvett s Parosetits Czigits Mária örökösök n-vén álló 20885 2-c hr. 193 □ öl, 20886 2-c hr. 182 □ öl és 20890 2-c hr. 823 □ ölés szántókra összesen 364 frtban, ugyanott A. 1. sorsz. a. felvett 25833/3 hr. 299 □ ölés szántóra 64 frtban, ugyanott A. 1. sorsz. a. felvett ugyanannak nevéen álló 25876 3. hr. szánu 1 h. 1087 □ ölés szántóra 234 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi augusztus hó 22-ik napján délután 3 órakor** ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsáruának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi május hó 31-én

A zombori kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.